

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ ചതുർദശോധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ ചതുർദശോധ്യായഃ ॥

സൂത ഉവാച

സമ്പ്രസ്ഥിതേ ദ്വാരകായാം ജിഹ്വേ ബന്ധുദിദൃക്ഷയാ |
ഇതാതും ച പുൺയശ്ശോകസ്യ കൃഷ്ണസ്യ ച വിചേഷിതം || 1 ||

വ്യതീതാഃ കതിചിൻമാസാസ്സദാ നായാത്തതോർജുനഃ |
ദദർശ ഘോരരൂപാണി നിമിത്താനി കുരുദ്വഹഃ || 2 ||

കാലസ്യ ച ഗതിം രൗദ്രാം വിപര്യസ്തർതുധർമിണഃ |
പാപീയസീം നൃണാം വാർതാം ക്രോധലോഭാനൃതാത്മനാം || 3 ||

ജിഹ്വപ്രായം വ്യവഹൃതം ശാഠ്യമിശ്രം ച സൗഹൃദം |
പിതൃമാതൃസുഹൃദ്ഭ്രാതൃദമ്പതീനാം ച കൽകനം || 4 ||

നിമിത്താൻയത്യരിഷ്ടാനി കാലേ ത്വനുഗതേ നൃണാം |
ലോഭാദ്വധർമപ്രകൃതിം ദൃഷ്ട്യാവാചാനുജം നൃപഃ || 5 ||

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച

സമ്പ്രേഷിതോ ദ്വാരകായാം ജിഹ്വേർബന്ധുദിദൃക്ഷയാ |
ഇതാതും ച പുൺയശ്ശോകസ്യ കൃഷ്ണസ്യ ച വിചേഷിതം || 6 ||

ഗതാഃ സപ്താധുനാ മാസാ ഭീമസേന തവാനുജഃ |
നായാതി കസ്യ വാ ഹേതോർനാഹം വേദേദമഞ്ജസാ || 7 ||

അപി ദേവർഷിണാഽിദിഷ്ടഃ സ കാലോഽയമുപസ്ഥിതഃ |
യദാഽിത്ഥനോഽംഗമാക്രീഡം ഭഗവാനുത്സിസ്യക്ഷതി || 8 ||

യസ്മാനഃ സമ്പദോ രാജ്യം ദാരാഃ പ്രാണാഃ കുലം പ്രജാഃ |
ആസൻ സപത്തവിജയോ ലോകാശ്ച യദനുഗ്രഹാത് || 9 ||

പശ്യോത്പാതാൻ നരവ്യാഘ്രേ ദിവ്യാൻ ഭൗമാൻ സദൈഹികാൻ |
ദാരൂണാൻ ശംസതോഽദൂരാദ്ഭയം നോ ബുദ്ധിമോഹനം || 10 ||

ഊർവക്ഷിബാഹവോ മഹ്യം സ്തുരന്ത്യംഗ പുനഃ പുനഃ |
വേപമുശ്ചാപി ഹൃദയേ ആരാദാസ്യന്തി വിപ്രിയം || 11 ||

ശിവൈഷോദ്യന്തമാദിത്യമഭി രൗത്യനലാനനാ |
മാമംഗ സാരമേയോഽയമഭിരേഭത്യഭീരുവത് || 12 ||

ശസ്താഃ കുർവന്തി മാം സവ്യം ദക്ഷിണം പശവോഽപരേ |
വാഹാംശ്ച പുരുഷവ്യാഘ്രേ ലക്ഷയേ രുദതോ മമ || 13 ||

മൃത്യുദൂതഃ കപോതോഽയമുലൂകഃ കമ്പയൻ മനഃ |
പ്രത്യുലൂകശ്ച കുഹ്യാനൈരനിദ്രൗ ശൂന്യമിച്ഛതഃ || 14 ||

ധൂമ്രാ ദിശഃ പരിധയഃ കമ്പതേ ഭൂഃ സഹാദ്രിഭിഃ |
നിർഘാതശ്ച മഹാംസ്താത സാകം ച സ്തനയിത്തുഭിഃ || 15 ||

വായുർവാതി ഖരസ്തർശോ രജസാ വിസൃജംസ്തമഃ |
അസ്യഗൃർഷന്തി ജലദാ ബീഭത്സമിവ സർവതഃ || 16 ||

സൂര്യം ഹതപ്രഭം പശ്യ ഗ്രഹമർദം മിഥോ ദിവി |
സസങ്കുലൈർഭൂതഗണൈർജ്ജലിതേ ഇവ രോദസീ || 17 ||

നദ്യാ നദാശ്ച ക്ഷുഭിതാഃ സരാംസി ച മനാംസി ച |
ന ജ്വലത്യഗ്നിരാജ്യേന കാലോഽയം കിം വിധാസ്യതി || 18 ||

ന പിബന്തി സ്തനം വത്സാ ന ദുഹ്യന്തി ച മാതരഃ |
രുദന്ത്യശ്രുമുഖാ ഗാവോ ന ഹൃഷ്യന്ത്യൃഷഭാ വ്രജേ || 19 ||

ദൈവതാനി രുദന്തിവ സ്വിദ്യന്തി ഹൃച്ചലന്തി ച |
ഇമേ ജനപദാ ഗ്രാമാഃ പുരോദ്യാനാകരാശ്രമാഃ |
ഭൃഷ്ടശ്രിയോ നിരാനന്ദാഃ കിമഘം ദർശയന്തി നഃ || 20 ||

മന്യ ഏതൈർമഹോത്പാതൈർനൂനം ഭഗവതഃ പദൈഃ |
അനന്യപുരുഷശ്രീഭീർഹീനാ ഭൂർഹതസൗഭഗാ || 21 ||

ഇതി ചിന്തയതസ്തസ്യ ദൃഷ്ടാരിഷ്ടേന ചേതസാ |
രാജ്ഞഃ പ്രത്യാഗമദ് ബ്രഹ്മൻ യദുപുർയാഃ കപിധ്വജഃ || 22 ||

തം പാദയോർനിപതിതമയഥാപൂർവമാതുരം |
അധോവദനമബ്ജിന്ദുൻ സുജ്ഞം നയനാബ്ജയോഃ || 23 ||

വിലോക്യോദ്വിഗ്നഹൃദയോ വിച്ഛായമനുജം നൃപഃ |
പൃച്ഛതി സു സുഹൃൻമധ്യേ സംസ്മരന്നാരദേരിതം || 24 ||

യുധിഷ്ഠിര ഉവാച
കച്ചിദാനർതപുർയാം നഃ സ്വജ്ഞാഃ സുഖമാസതേ |
മധുഭോജദശാർഹാർഹസാത്യതാസ്യകവൃഷ്ണയഃ || 25 ||

ശൂരോ മാതാമഹഃ കച്ചിത്സ്വസ്ത്യാന്യേ വാഥ മാരിഷഃ |
മാതൃലഃ സാനുജഃ കച്ചിത്കുശൽയാനകദുന്ദുഭിഃ || 26 ||

സപ്ത സ്വസാരസ്തപത്ത്യാ മാതൃലാൻയഃ സഹാത്മജാഃ |
ആസതേ സസ്തൃഷാഃ ക്ഷേമം ദേവകീപ്രമുഖാഃ സ്വയം || 27 ||

കച്ചിദ്രാജ്യാഹുകോ ജീവത്യസത്പുത്രോന്യ ചാനുജഃ |
ഹൃദീകഃ സസുത്രോക്രൂരോ ജയന്തഗദസാരണാഃ || 28 ||

ആസതേ കുശലം കച്ചിദ്വേ ച ശത്രുജിദാദയഃ |
കച്ചിദാസ്തേ സുഖം രാമോ ഭഗവാൻ സാത്യതാം പ്രഭുഃ || 29 ||

പ്രഭുസ്തഃ സർവവൃഷ്ണീനാം സുഖമാസ്തേ മഹാരഥഃ |
ഗംഭീരരയോനിരുദ്ധോ വർധതേ ഭഗവാനുത || 30 ||

സുഷേണശ്ചാരുദേഷ്ണശ്ച സാംബോ ജാംബവതീസുതഃ |
അന്യേ ച കാർഷ്ണിപ്രവരാഃ സപുത്രാ ഋഷഭാദയഃ || 31 ||

തഥൈവാനുചരാഃ ശൗരേഃ ശ്രുതദേവോദ്ധവാദയഃ |
സുനന്ദനന്ദശീർഷൺയാ യേ ചാന്യേ സാത്യതർഷഭാഃ || 32 ||

അപി സ്വസ്ത്യാസതേ സർവേ രാമകൃഷ്ണഭുജാശ്രയാഃ |
അപി സ്മരന്തി കുശലമസ്താകം ബദ്ധസൗഹൃദാഃ || 33 ||

ഭഗവാനപി ഗോവിന്ദോ ബ്രഹ്മൺയോ ഭക്തവത്സലഃ |
കച്ചിത്പുരേ സുധർമ്മായാം സുഖമാസ്തേ സുഹൃദ്യുതഃ || 34 ||

മംഗലായ ച ലോകാനാം ക്ഷേമായ ച ദവായ ച |
ആസ്തേ യദുകുലാംഭോധാവാദ്യോനന്തസഖഃ പുമാൻ || 35 ||

യദ്ബാഹുദണ്ഡഗുപ്തായാം സ്വപുർയാം യദവോർചിതാഃ |
ക്രീഡന്തി പരമാനന്ദം മഹാപൗരുഷികാ ഇവ || 36 ||

യത്പാദശുശ്രൂഷണമുഖ്യകർമ്മണാ
സത്യാദയോ ദ്യഷ്ടസഹസ്രയോഷിതഃ |
നിർജിത്യ സംഖ്യേ ത്രിദശാംസ്തദാശിഷോ
ഹരന്തി വജ്രായുധവൽലഭോചിതാഃ || 37 ||

യദ്ബാഹുദണ്ഡാഭ്യുദയാനുജീവിനോ
യദുപ്രവീരാ ഹൃകുതോഭയാ മൂഹുഃ |

അധിക്രമന്ത്യംഘ്രിഭിരാഹൃതാം ബലാ -

ത്സഭാം സുധർമാം സുരസത്തമോചിതാം || 38 ||

കച്ചിന്ത്യേനാമയം താത ഭൃഷ്ടതേജാ വിഭാസി മേ |

അലബ്ബമാനോവജ്ഞാതഃ കിം വാ താത ചിരോഷിതഃ || 39 ||

കച്ചിന്നാഭിഹത്യോഭാവൈഃ ശബ്ബാഭിഭിരമംഗലൈഃ |

ന ദത്തമുക്തമർഥിഭ്യ ആശയാ യത്പ്രതിശ്രുതം || 40 ||

കച്ചിന്ത്യം ബ്രാഹ്മണം ബാലം ഗാം വൃദ്ധം രോഗിണം സ്ത്രീയം |

ശരണോപസ്യതം സന്ത്യം നാത്യാക്ഷീഃ ശരണപ്രദഃ || 41 ||

കച്ചിന്ത്യം നാഗമോഗ്രമ്യാം ഗമ്യാം വാസത്കൃതാം സ്ത്രീയം |

പരാജിതോ വാമ ഭവാൻ നോത്തമൈർനാസമൈഃ പഥി || 42 ||

അപി സ്വിത്പർയഭുക്മാസ്ത്വം സംഭോജ്യാൻ വൃദ്ധബാലകാൻ |

ജുഗുപ്സിതം കർമ കിഞ്ചിത് കൃതവാന യദക്ഷമം || 43 ||

കച്ചിത് പ്രേഷ്യതമേനാഥ ഹൃദയേനാത്മബന്ധുനാ |

ശൂന്ധ്യോസ്മി രഹിതോ നിത്യം മന്യസേ ത്യേന്യഥാ ന രുക് || 44 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം

പ്രഥമസ്കന്ധേ യുധിഷ്ഠിരവിതർകോ നാമ ചതുർദശോധ്യായഃ ||